

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการศึกษารื่อง “การใช้น้ำมันรถยนต์ของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในบทนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์การใช้น้ำมันรถยนต์ของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งมีรายละเอียดของส่วนต่างๆ ดังนี้

3.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น ลักษณะทางประชากรและสังคม ลักษณะทางการสื่อสาร และลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันตามระดับของตัวแปร คือ ตัวแปรระดับกลุ่ม ได้แก่ เพศ ประเภทสายงานของบุคลากร และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด นำเสนอโดยการใช้การกระจายความถี่และอัตราร้อยละ ส่วนตัวแปรระดับช่วง ได้แก่ อายุ รายได้ รายจ่าย ระยะเวลาการใช้น้ำมันรถยนต์ การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด จะนำเสนอโดยการใช้การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับการตอบกลับของแบบสอบถามจำนวน 526 ชุด เพราะฉะนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารึ้นนี้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 526 ราย แต่จะมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบข้อความถามของตัวแปรบางตัวแปร ดังนั้น ในส่วนของการนำเสนอลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะนำเสนอให้ทราบชัดเจนถึงการกระจายความถี่และอัตราร้อยละของผู้ที่ไม่ตอบในแต่ละตัวแปรด้วย ส่วนในการนำเสนอค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแต่ละตัวนั้น ผู้วิจัยได้คำนวณโดยการตัดจำนวนผู้ที่ไม่ตอบออกแล้ว ซึ่งมีรายละเอียดของตัวแปรต่างๆดังนี้

3.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

ลักษณะทางประชากรและสังคม ประกอบด้วยตัวแปรเพศ อายุ ประเภทสายงานของบุคลากร รายได้ รายจ่าย และระยะเวลาการใช้น้ำมันรถยนต์ โดยนำเสนอรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของตัวแปรลักษณะทางประชากรและสังคม

	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะทางประชากรและสังคม		
เพศ		
ชาย	224	42.6
หญิง	302	57.4
รวม	526	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	29	5.5
30-34 ปี	63	12.0
35-39 ปี	70	13.3
40-44 ปี	80	15.2
45-49 ปี	87	16.5
50-54 ปี	97	18.5
55 ปีขึ้นไป	70	13.3
ผู้ที่ไม่ตอบ	30	5.7
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 44.13 *	ค่ามัธยฐาน (Median) = 45 *	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.917 *	ค่าต่ำสุด = 25	ค่าสูงสุด = 63
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	28	5.3
10,000-14,999 บาท	128	24.4
15,000-19,999 บาท	90	17.1
20,000-24,999 บาท	86	16.3
25,000-29,999 บาท	43	8.2
30,000-34,999 บาท	36	6.8
35,000-39,999 บาท	14	2.7
40,000-44,999 บาท	30	5.7
45,000 บาทขึ้นไป	43	8.2
ผู้ที่ไม่ตอบ	28	5.3
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 22,962.49 *	ค่ามัธยฐาน (Median) = 20,000 *	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 13,053.73 *	ค่าต่ำสุด = 4,000	ค่าสูงสุด = 80,000

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่าย		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	4.0
5,000-9,999 บาท	108	20.5
10,000-14,999 บาท	106	20.2
15,000-19,999 บาท	57	10.8
20,000-24,999 บาท	53	10.1
25,000 บาทขึ้นไป	89	16.9
ผู้ที่ไม่ตอบ	92	17.5
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 17,379.86 *	ค่ามัธยฐาน (Median) = 12,010 *	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 16,499.169 *	ค่าต่ำสุด = 2,400	ค่าสูงสุด = 200,000
ประเภทสายงานของบุคลากร		
ประเภทบุคลากรสายงานวิชาการ	314	59.7
ประเภทบุคลากรสายงานธุรการ / บริการและอื่นๆ - -นอกเหนือจากงานวิชาการ	212	40.3
รวม	526	100.0
ระยะเวลาการใช้รถยนต์		
ต่ำกว่า 5 ปี	58	11.0
5-9 ปี	88	16.8
10-14 ปี	117	22.2
15-19 ปี	63	12.0
20-24 ปี	59	11.2
25-29 ปี	43	8.2
30 ปีขึ้นไป	61	11.6
ผู้ที่ไม่ตอบ	37	7.0
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 15.2 *	ค่ามัธยฐาน (Median) = 13 *	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.765 *	ค่าต่ำสุด = 1	ค่าสูงสุด = 44

* ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้คำนวณโดยตัดจำนวนผู้ที่ไม่ตอบออกแล้ว

1) เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 57.4 เปรียบเทียบกับ ร้อยละ 42.6)

2) อายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยประมาณ 44 ปี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.917 และมีการกระจายจำนวนของอายุตั้งแต่ 25-63 ปี โดยเมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 8 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 50-54 ปี (ร้อยละ 18.5) รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 45-49 ปี (ร้อยละ 16.5) ถัดมาได้แก่ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 40-44 ปี (ร้อยละ 15.2) กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 13.3) กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี (ร้อยละ 12) และกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 5.5) ตามลำดับ ทั้งนี้มีกลุ่มผู้ที่ไม่ตอบข้อความคำถามด้านอายุจำนวน 30 คน (ร้อยละ 5.7)

3) รายได้

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากการปฏิบัติงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเฉลี่ยแล้วประมาณ 22,962 บาทต่อเดือน โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 20,000 บาท และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13,053.73 มีรายได้ต่อเดือนต่ำสุด 4,000 บาท และสูงสุด 80,000 บาท เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 10 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-14,999 บาท (ร้อยละ 24.4) รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000-19,999 บาท (ร้อยละ 17.1) รายได้ 20,000-24,999 บาท (ร้อยละ 16.3) รายได้ 25,000-29,999 บาท และ 45,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 8.2) รายได้ 30,000-34,999 บาท (ร้อยละ 6.8) รายได้ 40,000-44,999 บาท (ร้อยละ 5.7) รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 5.3) และกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 35,000-39,999 บาท (ร้อยละ 2.7) ตามลำดับ ทั้งนี้มีผู้ที่ไม่ตอบข้อความคำถามด้านรายได้จำนวน 28 คน (ร้อยละ 5.3)

4) รายจ่าย

กลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายอื่นๆซึ่งไม่รวมรายจ่ายค่าน้ำมันรถยนต์เฉลี่ยประมาณ 17,380 บาทต่อเดือน โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 12,010 บาท มีรายจ่ายต่อเดือนต่ำสุด 2,400 บาท และสูงสุด

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเกินกว่า 60 ปีนั้น มีตำแหน่งเป็นอาจารย์พิเศษ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ ถูกจ้างเป็นลูกจ้างต่อภายหลังจากเกษียณอายุราชการ

200,000 บาท และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16,499.17 เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 6 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่าย 15,000-24,999 บาท มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 20.9) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายจ่ายระหว่าง 5,000-9,999 บาท (ร้อยละ 20.5) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 10,000-14,999 บาท (ร้อยละ 20.2) กลุ่มที่มีรายจ่าย 25,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 16.9) และกลุ่มที่มีรายจ่ายต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 4) ตามลำดับ ทั้งนี้มีกลุ่มผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามด้านรายจ่ายจำนวน 92 คน (ร้อยละ 17.5)

5) ประเภทสายงานของบุคลากร

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นประเภทบุคลากรสายงานวิชาการ มากกว่าบุคลากรสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการ (ร้อยละ 59.7 เปรียบเทียบกับร้อยละ 40.1)

6) ระยะเวลาการใช้รถยนต์หรือระยะเวลาที่สามารถขับขี้อยนต์ได้

กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่สามารถขับขี้อยนต์ได้เฉลี่ยประมาณ 15 ปี โดยมีการกระจายจำนวนของระยะเวลาที่สามารถขับขี้อยนต์ได้ตั้งแต่ 1-44 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.765 เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 8 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่สามารถขับขี้อยนต์ได้อยู่ระหว่าง 10-14 ปี (ร้อยละ 22.2) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาที่สามารถขับขี้อยนต์ได้ระหว่าง 5-9 ปี (ร้อยละ 16.7) 15-19 ปี (ร้อยละ 12) 30 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 11.6) 20-24 ปี (ร้อยละ 11.2) ต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 11) และ 25-29 ปี (ร้อยละ 8.2) ตามลำดับ ทั้งนี้มีกลุ่มผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามด้านระยะเวลาการใช้รถยนต์จำนวน 37 คน (ร้อยละ 7)

3.1.2 ลักษณะทางการสื่อสาร

ลักษณะทางการสื่อสาร ประกอบด้วยตัวแปรการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยนำเสนอรายละเอียดไว้ดังนี้

1) การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ตัวแปรนี้มาจากข้อคำถามที่ว่า “ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาก ท่านได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านพลังงานน้ำมัน มาตรการรณรงค์การใช้น้ำมันอย่างประหยัด หรือวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์ จากสื่อต่างๆต่อไปนี้บ่อยเพียงใด” จำนวน 11 ข้อ เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ตอบ

เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าใช้จ่ายสูงสุด 200,000 บาท ซึ่งสูงกว่ารายได้ที่ได้รับมามาก ในกรณีนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมพบว่า เป็นค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวันของบุตรที่อยู่ในต่างประเทศ

คำถามข้อมูลด้านการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเป็นรายชื่อ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดบ่อยครั้ง จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 88.2) รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 62.7) ตามด้วยวิทยุ (ร้อยละ 60.6) ส่วนสื่อที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดนานๆครั้งหรือไม่ได้รับเลยใน 1 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ โปสเตอร์ / ป้ายโฆษณา / สถานที่จำหน่ายหรือบริการรถยนต์ / สถานที่จำหน่ายน้ำมันรถยนต์มากที่สุด (ร้อยละ 97.9) ถัดมา ได้แก่ บทความวิชาการ/ผลงานวิจัย (ร้อยละ 93.5) จุลสาร/แผ่นพับ/ใบปลิว (ร้อยละ 85.6) อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 85) นิตยสาร/วารสาร (ร้อยละ 82.9) เพื่อนนอกที่ทำงาน (ร้อยละ 80.4) เพื่อนในที่ทำงาน (ร้อยละ 70) และคู่สมรส / บุตร / ญาติพี่น้อง (ร้อยละ 57.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ร้อยละของผู้ตอบคำถามด้านการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

คำถามด้านการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	ทุกเดือนหรือบ่อยครั้ง	น้อยกว่าเดือนละครั้งหรือนานๆครั้ง	ไม่ได้รับเลยใน 1 ปีที่ผ่านมา	รวมร้อยละ (จำนวน)
1. โทรทัศน์	88.2	11.2	0.6	100.0 (526)
2. วิทยุ	60.6	30.8	8.6	100.0 (526)
3. หนังสือพิมพ์	62.7	30.6	6.7	100.0 (526)
4. นิตยสาร / วารสาร	17.1	51.3	31.6	100.0 (526)
5. บทความวิชาการ / ผลงานวิจัย	6.5	49.0	44.5	100.0 (526)
6. จุลสาร / แผ่นพับ / ใบปลิว	14.4	47.4	38.2	100.0 (526)
7. อินเทอร์เน็ต	15.0	42.2	42.8	100.0 (526)
8. เพื่อนในที่ทำงาน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)	30.0	42.1	27.9	100.0 (526)
9. เพื่อนนอกที่ทำงาน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)	19.6	41.4	39.0	100.0 (526)
10. คู่สมรส / บุตร / ญาติพี่น้อง	42.2	32.1	25.7	100.0 (526)
11. โปสเตอร์ / ป้ายโฆษณา / สถานที่จำหน่ายหรือบริการรถยนต์ / สถานที่จำหน่ายน้ำมันรถยนต์	2.1	1.3	96.6	100.0 (526)

หากพิจารณาจากคะแนนคำตอบของข้อคำถามด้านการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 5) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามความถี่ในการรับสาร คือ ทุกเดือนหรือบ่อยครั้งให้ 2 คะแนน น้อยกว่าเดือนละครั้งหรือนานๆครั้งให้ 1 คะแนน ไม่เคยเลยให้ 0 คะแนน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเฉลี่ย 10.97 คะแนน โดยมีคะแนนต่ำสุด 2 คะแนน และสูงสุด 21 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.22

เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีคะแนนระหว่าง 8-14 คะแนน (ร้อยละ 56.3) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับต่ำ คือ มีคะแนนต่ำกว่า 8 คะแนน (ร้อยละ 23) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับสูง คือ มีคะแนนระหว่าง 15-21 คะแนน (ร้อยละ 20.7) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของคะแนนของการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 8 คะแนน	121	23.0
8-14 คะแนน	296	56.3
15-21 คะแนน	109	20.7
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 10.9658	ค่ามัธยฐาน (Median) = 11	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.21954	ค่าต่ำสุด = 2	ค่าสูงสุด = 21

2) ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

คำถามชุดนี้เป็นการวัดความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดและความรู้เกี่ยวกับโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดพลังงานน้ำมัน จากข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เมื่อพิจารณา ร้อยละของผู้ตอบคำถามข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเป็นรายข้อ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 6) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเข้าใจที่ถูกต้องมากที่สุด คือ การขับรถด้วยความเร็วคงที่ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จะช่วยประหยัดน้ำมัน (ร้อยละ 87.6) รองลงมาคือ การเร่งเครื่องยนต์หรือเบิ้ลเครื่องยนต์ขณะที่รถติดเครื่องอยู่ในเกียร์ว่าง จะทำให้สูญเสียพลังงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 87.5) เมื่อต้องจอดรถนานๆ เกิน 10 นาที ต้องดับเครื่องยนต์ (ร้อยละ 82.7) โครงการ "พลังไทย ลดใช้พลังงาน" มุ่งรณรงค์ให้ผู้ขับที่รถยนต์ขับรถในความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 72.2) การขับรถยนต์ไม่เกินความเร็วสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด คือ ขับบนทางธรรมดาไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง (ร้อยละ 69.8) โครงการรวมพลังหารสอง ไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อรณรงค์เฉพาะกลุ่มเยาวชน (ร้อยละ 69.4) โครงการ "พลังไทย ลดใช้พลังงาน" มุ่งรณรงค์ให้ผู้ขับที่รถยนต์ ตรวจเช็คสภาพรถอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 62.7) และการติดฟิล์มกรองแสง เป็นการลดการสิ้นเปลืองน้ำมัน (ร้อยละ 60.3) ตามลำดับ

ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องคือ แผนรณรงค์ประหยัดพลังงานเพื่อรองรับการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลก กำหนดบทบาทให้ข้าราชการเป็นผู้นำในการประหยัดพลังงาน (ร้อยละ 61.6) การอุ่นเครื่องยนต์ก่อนออกรถยนต์ทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน (ร้อยละ 58.2) โครงการ Car pool คือ การรณรงค์ให้ใช้รถยนต์คันเดียวกัน ทางเดียวกัน ไปด้วยกัน (ร้อยละ 58.2) แผนรณรงค์ประหยัดพลังงานเพื่อรองรับการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง เด็ก หันมาใช้ระบบขนส่งมวลชน (ร้อยละ 54.9)

ตารางที่ 6 ร้อยละของผู้ตอบคำถามด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์

คำถามด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์	ตอบผิด	ตอบถูก	รวม ร้อยละ(จำนวน)
1. โครงการ "พลังไทย ลดใช้พลังงาน" มุ่งรณรงค์ให้ผู้ขับขี่รถยนต์ ตรวจเช็คสภาพรถ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	37.3	62.7	100.0 (526)
2. โครงการ "พลังไทย ลดใช้พลังงาน" มุ่งรณรงค์ให้ผู้ขับขี่รถยนต์ ขับรถในความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด	27.8	72.2	100.0 (526)
3. โครงการรวมพลังหารสอง เกิดขึ้นเพื่อรณรงค์เฉพาะกลุ่มเยาวชน	30.6	69.4	100.0 (526)
4. โครงการ Car pool คือ การรณรงค์ให้ใช้รถขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น	58.2	41.8	100.0 (526)
5. แผนรณรงค์ประหยัดพลังงานเพื่อรองรับการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลก กำหนดบทบาทให้ข้าราชการเป็นผู้นำในการประหยัดพลังงาน	61.6	38.4	100.0 (526)
6. แผนรณรงค์ประหยัดพลังงานเพื่อรองรับการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง เด็ก หันมาใช้ระบบขนส่งมวลชน	54.9	45.1	100.0 (526)
7. เมื่อต้องจอดรถนานๆ เกิน 10 นาที ต้องดับเครื่องยนต์	17.3	82.7	100.0 (526)
8. การอุ่นเครื่องยนต์ก่อนออกรถยนต์ทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน	58.2	41.8	100.0 (526)
9. การติดฟิล์มกรองแสง เป็นการลดการสิ้นเปลืองน้ำมัน	39.7	60.3	100.0 (526)
10. การเร่งเครื่องยนต์หรือเบิ้ลเครื่องยนต์ขณะที่รถติดเครื่องอยู่ในเกียร์ว่าง จะทำให้สูญเสียพลังงานเพิ่มขึ้น	12.5	87.5	100.0 (526)
11. การขับรถยนต์ไม่เกินความเร็วสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด คือ ขับบนทางธรรมดาไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง	30.2	69.8	100.0 (526)
12. การขับรถด้วยความเร็วคงที่ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จะช่วยประหยัดน้ำมัน	12.4	87.6	100.0 (526)

หากพิจารณาจากคะแนนคำตอบของข้อคำถามด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 7) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ถ้าผู้ตอบ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าผู้ตอบ ตอบผิดให้ 0 คะแนน ถ้าผู้ตอบ ตอบไม่แน่ใจ/ไม่ทราบให้ 0 คะแนน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของ ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเฉลี่ย 7.59 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 0 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 12 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.09 เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่าง ประหยัดอยู่ในระดับปานกลาง คือ คะแนนระหว่าง 4-8 คะแนน จำนวน 322 คน (ร้อยละ 61.2) รองลง มากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับสูง คือ คะแนน ระหว่าง 9-12 คะแนน จำนวน 187 คน (ร้อยละ 35.6) และกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการ ใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับต่ำ คือ คะแนนต่ำกว่า 4 คะแนน จำนวน 17 คน (ร้อยละ 3.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4 คะแนน	17	3.2
4-8 คะแนน	322	61.2
9-12 คะแนน	187	35.6
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 7.5932	ค่ามัธยฐาน (Median) = 8	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.08621	ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 12

3.1.3 ลักษณะทางจิตวิทยา

ลักษณะทางจิตวิทยา ประกอบด้วยตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์ อย่างประหยัด และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยนำเสนอรายละเอียดไว้ดังนี้

1) ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ตัวแปรนี้มาจากข้อคำถามที่ว่า "ท่านคาดหวังประโยชน์อะไรจากการประหยัดน้ำมันรถยนต์" จากรายละเอียดในตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมัน รถยนต์อย่างประหยัด (ร้อยละ 89 เปรียบเทียบกับร้อยละ 11) โดยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง

คาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 72) รองลงมาเพื่อช่วยเศรษฐกิจของชาติ (ร้อยละ 15) เพื่อรักษาทรัพยากรไว้ให้ลูกหลานได้ใช้ในอนาคต (ร้อยละ 6.8) ช่วยลดมลภาวะ (ร้อยละ 4.4) ลดปัญหาจราจร/ลดความเครียดจากปัญหาจราจร (ร้อยละ 0.9) ตามลำดับ ทั้งนี้มีกลุ่มผู้ที่ไม่ตอบข้อคำถามด้านความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดจำนวน 4 คน (ร้อยละ 0.8)

ตารางที่ 8 การกระจายความถี่ และร้อยละของตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

	จำนวน	ร้อยละ
คาดหวัง	468	89.0
ไม่คาดหวัง	58	11.0
รวม	526	100.0
ประโยชน์ที่คาดหวังจากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด		
- ประหยัดค่าใช้จ่าย	337	72.0
- ช่วยเศรษฐกิจของชาติ	70	15.0
- รักษาทรัพยากรไว้ให้ลูกหลานได้ใช้ในอนาคต	32	6.8
- ช่วยลดมลภาวะ	21	4.4
- ลดปัญหาจราจร / ลดความเครียดจากปัญหาจราจร	4	0.9
ผู้ที่ไม่ตอบ	4	0.9
รวม	468	100.0

2) ทศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ตัวแปรนี้มาจากข้อคำถามที่ว่า “ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์ต่อไปนี้อย่างไร” จำนวน 18 ข้อ เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ตอบคำถามข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์เป็นรายข้อ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 9) พบว่า ในส่วนของข้อคำถามที่สนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือคำถามเชิงบวก กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ควรสร้างจิตสำนึกในเรื่องการประหยัดน้ำมันให้เกิดขึ้นกับคนทุกเพศทุกวัยในสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 70) รองลงมาคือ การประหยัดน้ำมันจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม (ร้อยละ 66.9) วิกฤตการณ์น้ำมันในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ควรที่ทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไขและการประหยัดพลังงานน้ำมันเป็นหน้าที่ของทุกคน (ร้อยละ 66.7) ตามลำดับ ในส่วนของข้อคำถามที่ไม่สนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือคำถามเชิงลบ กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า เราไม่จำเป็นต้องประหยัด

น้ำมัน เพราะถือเป็นของส่วนรวมที่ทุกคนใช้ได้เต็มที่ในสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 57.2) รองลงมาคือ การไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับความคิดที่ว่า ใครจะใช้น้ำมันมากเท่าใดก็ได้ ตราบเท่าที่เขามีเงินจ่ายค่าน้ำมัน (ร้อยละ 44.5) การประหยัดน้ำมันไม่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ร้อยละ 38.8) การลดการใช้น้ำมันเป็นสิ่งที่ภาคขนส่งต้องกระทำ ส่วนการใช้รถยนต์ส่วนตัวไม่จำเป็นต้องลด เนื่องจากใช้น้ำมันไม่มากนัก (ร้อยละ 38.4) หากไม่เกิดวิกฤตน้ำมัน ก็ไม่จำเป็นต้องประหยัดน้ำมัน (ร้อยละ 34.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ร้อยละของผู้ตอบคำถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์

คำถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การใช้น้ำมันรถยนต์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวมร้อยละ (จำนวน)
1.* ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า "วัฒนธรรมใหม่ของคนไทย ทาง เดียวกัน ไปด้วยกัน ประหยัดน้ำมัน"	23.4	47.3	15.6	10.8	2.9	100.0 (526)
2.* ควรสร้างจิตสำนึกในเรื่องการประหยัด น้ำมัน ให้เกิดขึ้นกับคนทุกเพศทุกวัย	70.0	28.5	1.3	0.2	0.0	100.0 (526)
3. ใครจะใช้น้ำมันมากเท่าใดก็ได้ ตราบเท่าที่เขามีเงินจ่ายค่าน้ำมัน	1.3	4.8	4.5	44.9	44.5	100.0 (526)
4.* วิกฤตการณ์น้ำมันในปัจจุบัน เพิ่มมากขึ้น ควรที่ทุกคนต้อง ร่วมมือกันแก้ไข	66.7	30.2	1.1	0.2	1.7	100.0 (526)
5. หากไม่เกิดวิกฤตน้ำมัน ก็ไม่จำเป็น ต้องประหยัดน้ำมัน	2.3	3.4	3.8	55.9	34.6	100.0 (526)
6.* การประหยัดน้ำมันจะเกิด ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม	66.9	30.3	1.1	0.4	1.3	100.0 (526)
7.* การประหยัดพลังงานน้ำมัน เป็นหน้าที่ของทุกคน	66.7	28.2	3.0	0.6	1.5	100.0 (526)
8. หากท่านเป็นเพียงคนเดียวที่ประหยัด น้ำมัน ก็ไม่มีประโยชน์ในการ อนุรักษ์พลังงานน้ำมันของประเทศ	13.9	16.1	8.2	38.6	23.2	100.0 (526)
9. เราไม่จำเป็นต้องประหยัดน้ำมัน เพราะถือเป็นของส่วนรวมที่ ทุกคนใช้ได้เต็มที่	1.1	1.2	1.5	39.0	57.2	100.0 (526)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คำถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับ การใช้น้ำมันรถยนต์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวมร้อยละ (จำนวน)
10. การลดการใช้น้ำมันเป็นสิ่งที่ภาคชน ส่งต้องกระทำ ส่วนการใช้รถยนต์ ส่วนตัวไม่จำเป็นต้องลด เนื่อง จากใช้น้ำมันไม่มากนัก	1.7	3.4	4.2	52.3	38.4	100.0 (526)
11.* การประหยัดน้ำมันเป็นวิธีที่ดีที่สุดใ การแก้ปัญหาการค่าน้ำมันแพง	25.3	32.5	22.2	14.7	5.3	100.0 (526)
12. การประหยัดน้ำมันไม่มีผลต่อการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2.9	5.7	8.9	43.7	38.8	100.0 (526)
13.* ควรใช้รถไฟฟ้า หรือรถโดยสาร แทนการใช้รถยนต์ส่วนตัว	22.6	49.8	20.0	6.5	1.1	100.0 (526)
14. การแทรกทรายการที่รณรงค์ให้ ประชาชนประหยัดน้ำมัน ทำให้ เสียเวลารับชมหรือรับฟังรายการอื่น	1.7	6.3	7.2	60.8	24.0	100.0 (526)
15. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการประหยัดน้ำมันเป็น การสิ้นเปลืองเงินภาษีของ ประชาชนไปอย่างไรประโยชน์	2.3	10.6	18.1	53.2	15.8	100.0 (526)
16. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการ ลดใช้พลังงานด้วยสื่อต่างๆ ไม่ ช่วยให้ประชาชนประหยัดเพิ่มขึ้น	2.7	9.8	27.4	46.8	13.3	100.0 (526)
17.* เมื่อทราบวิธีประหยัดน้ำมันจากสื่อ ต่างๆ ควรเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้ร่วม งานหรือบุคคลใกล้ชิดได้รับทราบ	29.5	65.0	3.5	1.0	1.0	100.0 (526)
18. รัฐบาลจะต้องจัดหาน้ำมันให้ เพียงพอต่อความต้องการของ ประชาชนโดยไม่มีข้อแม้ใดๆ	5.7	16.7	19.6	41.1	16.9	100.0 (526)

* ข้อคำถามเชิงบวก

หากพิจารณาจากคะแนนคำตอบของข้อคำถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 10) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ในข้อคำถามที่สนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือคำถามเชิงบวก หากผู้ตอบตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน เห็นด้วยให้ 4 คะแนน ไม่แน่ใจให้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยให้ 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน และในข้อคำถามที่ไม่สนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือคำถามเชิงลบ หากผู้ตอบตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน เห็นด้วยให้ 2 คะแนน ไม่แน่ใจให้ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วยให้ 4 คะแนน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในเกณฑ์ดี คือ มีทัศนคติในทางสนับสนุนต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเฉลี่ย 73.30 คะแนน มีคะแนนต่ำสุด 48 คะแนน และสูงสุด 90 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.37 เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 5 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีทัศนคติในทางสนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับมาก คือ มีคะแนนระหว่าง 71-80 คะแนน จำนวน 266 คน (ร้อยละ 50.6) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในทางสนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับปานกลาง คือ มีคะแนนระหว่าง 61-70 คะแนน จำนวน 157 คน (ร้อยละ 29.8) กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติในทางสนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับมากที่สุด คือ มีคะแนน 81-90 คะแนน จำนวน 84 คน (ร้อยละ 16) กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติในทางสนับสนุนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับน้อย คือ มีคะแนน 51-60 คะแนน จำนวน 16 คน (ร้อยละ 3) และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับน้อยที่สุด คือ มีคะแนนต่ำกว่า 51 คะแนน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของคะแนนของทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 51 คะแนน	3	0.6
51-60 คะแนน	16	3.0
61-70 คะแนน	157	29.8
71-80 คะแนน	266	50.6
81-90 คะแนน	84	16.0
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 73.3042	ค่ามัธยฐาน (Median) = 73	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.36806	ค่าต่ำสุด = 48	ค่าสูงสุด = 90

3.2 การใช้น้ำมันรถยนต์ของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์การใช้น้ำมันรถยนต์ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการศึกษาตัวแปรตาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา นั่นคือ พฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์ของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวแปรนี้มาจากข้อคำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์ จำนวน 20 ข้อ เมื่อพิจารณาร้อยละของผู้ตอบคำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์เป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด คือ ปฏิบัติเป็นประจำกรณีคำถามเชิงบวกหรือคำถามที่ควรปฏิบัติ ได้แก่ การใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนประหยัดกับเครื่องยนต์ (ร้อยละ 95.8) การเปลี่ยนน้ำมันเครื่องอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง หรือทุกๆ 10,000 กิโลเมตร (ร้อยละ 85.6) การตรวจเช็คเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ (ร้อยละ 82.5) การตรวจตราลมยางให้มีปริมาณลมยางตามมาตรฐานกำหนด (ร้อยละ 79.8) การวางแผนการเดินทางก่อนขับรถยนต์ (ร้อยละ 74) การสนใจติดตามปริมาณการใช้น้ำมันรถยนต์ของตนในแต่ละเดือนให้มีการใช้อย่างระมัดระวัง (ร้อยละ 62.9) การตรวจตั้งศูนย์ล้อตามกำหนด (ร้อยละ 58.7) การติดต่อกันทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์ อินเทอร์เน็ต หรือใช้บริการส่งเอกสาร แทนการเดินทางไปด้วยตนเองเพื่อประหยัดน้ำมัน (ร้อยละ 57.8) การสับเปลี่ยนยางตามกำหนด (ร้อยละ 57) การใช้การเดินทางแทนการใช้รถยนต์ เมื่อต้องเดินทางไกลๆ เพื่อประหยัดน้ำมัน (ร้อยละ 52.1) และพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด คือ ไม่ปฏิบัติเลยในกรณีคำถามเชิงลบหรือคำถามที่ไม่ควรปฏิบัติ ได้แก่ การเร่งเครื่อง หรือเบิ้ลเครื่องยนต์เมื่อรถติด หรือรถติดเครื่องอยู่ในเกียร์ว่าง (ร้อยละ 91.3) การออกรถยนต์ด้วยความเร็วสูง (ร้อยละ 86.1) การติดเครื่องยนต์ไว้เมื่อต้องจอดรถประมาณ 10 นาที (ร้อยละ 59.1) การเบรกรถอย่างกะทันหัน เมื่อต้องการหยุดรถ (ร้อยละ 55.3) การเปิดเครื่องปรับอากาศในรถ ในระดับแรงสุด (ร้อยละ 54.8)

สำหรับพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งปฏิบัติโดยยังมีการใช้น้ำมันอย่างไม่ประหยัดเท่าที่ควร ซึ่งยังคงต้องปรับปรุงพฤติกรรมหรือได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น คือ ปฏิบัติเป็นบางครั้งหรือไม่ปฏิบัติเลยในกรณีคำถามเชิงบวกหรือคำถามที่ควรปฏิบัติ ได้แก่ การใช้รถไฟฟ้า หรือรถโดยสาร ในกรณีที่สามารรถใช้ประโยชน์ได้ แทนการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อประหยัดน้ำมัน (ร้อยละ 61.8) การใช้รถคันเดียวกัน เมื่อมีที่หมายเดียวกัน ไกลเคียงกัน หรือทางผ่าน (ร้อยละ 58.6) การทำความสะอาดใต้รองอากาศอย่างน้อยเดือนละครั้ง หรือทุกๆ 1,000 กิโลเมตร (ร้อยละ 50.8) และพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งปฏิบัติโดยยังมีการใช้น้ำมันอย่างไม่ประหยัด คือ ปฏิบัติเป็นบางครั้งหรือปฏิบัติเป็นประจำในกรณีคำถามเชิงลบหรือคำถามที่ไม่ควรปฏิบัติ ได้แก่ การขับรถในอัตราความเร็วมากกว่า 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเมื่อถนนว่าง (ร้อยละ 92.8) และการอุ่นเครื่องยนต์ก่อนออกรถ (ร้อยละ 71.5)

ตารางที่ 11 ร้อยละของผู้ตอบคำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์

คำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ เลย	รวม ร้อยละ (จำนวน)
1.* ท่านใช้น้ำมันที่มีค่าออกเทนประหยัดกับเครื่องยนต์ของท่าน	95.8	3.8	0.4	100.0(526)
2.* ท่านตรวจตราลมยางให้มีปริมาณลมยางตามมาตรฐานกำหนด	79.8	19.4	0.8	100.0(526)
3.* ท่านตรวจตั้งศูนย์ล้อตามกำหนด	58.7	36.4	4.9	100.0(526)
4.* ท่านสลับเปลี่ยนยางตามกำหนด	57.0	35.8	7.2	100.0(526)
5.* ท่านทำความสะอาดไส้กรองอากาศอย่างน้อยเดือนละครั้ง หรือทุกๆ 1,000 กิโลเมตร	49.2	42.4	8.4	100.0(526)
6.* ท่านเปลี่ยนน้ำมันเครื่องอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง หรือทุกๆ 10,000 กิโลเมตร	85.6	10.8	3.6	100.0(526)
7.* ท่านตรวจเช็คเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ	82.5	16.9	0.6	100.0(526)
8.* ท่านวางแผนการเดินทางก่อนขับรถยนต์	74.0	25.0	1.0	100.0(526)
9. เมื่อถนนว่าง ท่านมักขับรถในอัตราความเร็วมากกว่า 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง	41.1	51.7	7.2	100.0(526)
10. เมื่อท่านต้องการหยุดรถ ท่านเบรกรถอย่างกะทันหัน	3.0	41.7	55.3	100.0(526)
11. ท่านอุ่นเครื่องยนต์ก่อนออกรถ	28.9	42.6	28.5	100.0(526)
12. ท่านเปิดเครื่องปรับอากาศในรถ ในระดับแรงสุด	2.9	42.3	54.8	100.0(526)
13. เมื่อรถติด หรือรถติดเครื่องอยู่ในเกียร์ว่าง ท่านเร่งเครื่อง หรือเบิ้ลเครื่องยนต์	1.5	7.2	91.3	100.0(526)
14. เมื่อออกรถ ท่านออกรถด้วยความเร็วสูง	1.7	12.2	86.1	100.0(526)
15. เมื่อต้องจอดรถประมาณ 10 นาที ท่านติดเครื่องยนต์ไว้	6.8	34.1	59.1	100.0(526)
16.* ท่านใช้รถคันเดียวกัน เมื่อมีที่หมายเดียวกัน ใกล้เคียงกัน หรือทางผ่าน	41.4	48.5	10.1	100.0(526)
17.* ท่านใช้รถไฟหรือรถโดยสาร ในกรณีที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ แทนการใช้รถยนต์ส่วนตัว เพื่อประหยัดน้ำมัน	38.2	53.4	8.4	100.0(526)
18.* ท่านติดต่อกันทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์ อินเทอร์เน็ต หรือใช้บริการส่งเอกสาร แทนการเดินทางไปด้วยตนเอง เพื่อประหยัดน้ำมัน	57.8	40.1	2.1	100.0(526)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

คำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์	ปฏิบัติ เป็นประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ เลย	รวม ร้อยละ (จำนวน)
18.* ท่านติดต่อกันทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์ อินเทอร์เน็ต หรือใช้บริการส่งเอกสาร แทนการเดินทางไปด้วยตนเอง เพื่อประหยัดน้ำมัน	57.8	40.1	2.1	100.0(526)
19.* เมื่อต้องเดินทางไกลๆ ท่านใช้การเดินทางแทนการใช้รถยนต์ เพื่อประหยัดน้ำมัน	52.1	45.0	2.9	100.0(526)
20.* ท่านสนใจติดตามปริมาณการใช้น้ำมันรถยนต์ของตนในแต่ละเดือนให้มีการใช้อย่างระมัดระวัง	62.9	32.0	5.1	100.0(526)

* ข้อคำถามเชิงบวก

หากพิจารณาจากคะแนนคำตอบของข้อคำถามด้านการใช้น้ำมันรถยนต์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ในข้อคำถามที่แสดงถึงการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือคำถามเชิงบวก หากผู้ตอบตอบปฏิบัติเป็นประจำให้ 2 คะแนน ปฏิบัติเป็นบางครั้งให้ 1 คะแนน ไม่ปฏิบัติเลยให้ 0 คะแนน และในข้อคำถามที่แสดงถึงการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างไม่ประหยัดหรือคำถามเชิงลบ หากผู้ตอบตอบว่าปฏิบัติเป็นประจำให้ 0 คะแนน ปฏิบัติเป็นบางครั้งให้ 1 คะแนน ไม่ปฏิบัติเลยให้ 2 คะแนน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 12) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการใช้น้ำมันรถยนต์เฉลี่ย 30.7624 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนต่ำสุด 17 คะแนน และสูงสุด 39 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.79154 สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์ที่ค่อนข้างประหยัด เมื่อแบ่งพิจารณาออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับปานกลางคือ คะแนนระหว่าง 25-32 คะแนน จำนวน 314 คน (ร้อยละ 59.7) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับสูง คือ มีคะแนนระหว่าง 33-39 คะแนน จำนวน 187 คน (ร้อยละ 35.6) และกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอยู่ในระดับต่ำ คือ มีคะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดต่ำกว่า 25 คะแนน จำนวน 25 คน (ร้อยละ 4.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของคะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 คะแนน	25	4.8
25-32 คะแนน	314	59.7
33-39 คะแนน	187	35.6
รวม	526	100.0
ค่าเฉลี่ย (Mean) = 30.7624	ค่ามัธยฐาน (Median) = 31	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.79154	ค่าต่ำสุด = 17	ค่าสูงสุด = 39

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ คือศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลประกอบด้วย ปัจจัยลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ, อายุ, ประเภทสายงานของบุคลากร, รายได้, รายจ่าย และระยะเวลาการใช้รถยนต์ ปัจจัยลักษณะทางการสื่อสาร ได้แก่ การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ปัจจัยลักษณะทางจิตวิทยา ได้แก่ ทศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง และในส่วนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 ผลการวิเคราะห์การแปรผันสองทาง (Bivariate analysis)

ในการวิเคราะห์การแปรผันสองทางนั้น เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางใด มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ และทดสอบสมมติฐาน โดยไม่ควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ แต่ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอย จำเป็นต้องตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์การถดถอย ซึ่งมีเงื่อนไขที่สำคัญหลายประการ ประการหนึ่งคือ ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระต้องเป็นตัวแปรระดับช่วงขึ้นไป แต่หากเป็นตัวแปรที่ต่ำกว่าระดับช่วง

* ดูรายละเอียดการตรวจสอบเงื่อนไขอื่นๆของการวิเคราะห์การถดถอยได้ในภาคผนวก ข

จะต้องแปลงค่าให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยกลุ่มที่สนใจให้ค่าเป็น 1 และกลุ่มอื่นให้ค่าเป็น 0

การศึกษานี้มีตัวแปรที่ต้องแปลงค่าให้เป็นตัวแปรหุ่นทั้งหมด 3 ตัว ได้แก่ เพศ ประเภทสายงานของบุคลากร และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ดังนี้

เพศ

เพศชาย	ให้ค่าเป็น	1
เพศหญิง	ให้ค่าเป็น	0

ประเภทสายงานของบุคลากร

บุคลากรสายงานวิชาการ	ให้ค่าเป็น	1
บุคลากรสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการ	ให้ค่าเป็น	0

ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

คาดหวัง	ให้ค่าเป็น	1
ไม่คาดหวัง	ให้ค่าเป็น	0

เงื่อนไขการวิเคราะห์ถดถอยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระต้องมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง จากผลการตรวจสอบพบว่าตัวแปรรายได้และรายจ่ายนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว จึงแก้ไขปัญหาคือความสัมพันธ์ไม่เชิงเส้นโดยค้นหาสมการที่สอดคล้องกับรูปแบบของความสัมพันธ์ คือการใช้ค่า Logฐาน10 แปลงข้อมูลตัวแปรรายได้และรายจ่ายให้มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงและมีการกระจายตัวที่ดีขึ้น

เมื่อได้ตัวแปรที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ถดถอยแล้ว จึงทดสอบสมมติฐานของตัวแปรแต่ละคู่ โดยในการวิเคราะห์นั้นได้ตัดจำนวนผู้ที่ไม่ตอบของตัวแปรแต่ละคู่ออก ผลการวิจัยที่ได้ (ดังปรากฏในตารางที่ 13) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรอิสระ	a	b	t	R	R ²	n	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
เพศชาย ¹	30.987	-0.527	-1.578	-0.069	0.005	526	x
อายุ	27.876	0.067	3.561 *	0.158	0.025	496	/
ประเภทบุคลากรสายงานวิชาการ ²	30.538	0.376	1.117	0.049	0.002	526	/
Logรายได้ต่อเดือน	25.817	1.144	1.546	0.069	0.005	498	/
Logรายจ่ายต่อเดือน	31.845	-0.239	-0.405	-0.019	0.0003	434	x
ระยะเวลาการใช้รถยนต์	30.609	0.015	0.853	0.039	0.001	489	/
การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	28.917	0.168	4.363 *	0.187	0.035	526	/
ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	27.266	0.460	5.995 *	0.253	0.064	526	/
ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	18.777	0.164	7.671 *	0.318	0.101	526	/
ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ³	29.224	1.729	3.306 *	0.143	0.020	526	/

หมายเหตุ

a = ค่าคงที่

b = สัมประสิทธิ์การถดถอย

R = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

R² = สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

t = สถิติการทดสอบแบบที

* = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

n = ขนาดตัวอย่าง

/ = ทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

x = ทิศทางไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

¹ เพศหญิง = กลุ่มอ้างอิง

² บุคลากรสายงานอื่นๆ = กลุ่มอ้างอิง

³ ไม่คาดหวัง = กลุ่มอ้างอิง

1) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับเพศ

จากข้อสันนิษฐานที่ว่า ผู้ชายส่วนใหญ่มักจะมีความสนใจในเรื่องของรถยนต์หรือมีความสามารถในการดูแลรักษาตรวจสอบสภาพรถยนต์ได้ดีกว่าผู้หญิง เพศชายจึงน่าจะมีความสามารถประหยัดพลังงานมากกว่าเพศหญิง การวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานไว้ว่า เพศชายมีคะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์สูงกว่าเพศหญิง ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรเพศ พบว่า บุคลากรเพศชายมีคะแนนการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดต่ำกว่าบุคลากรเพศหญิง กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบกับเพศหญิงนั้น เพศชายมีแนวโน้มในการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างไม่ประหยัดมากกว่า ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวมีทิศทางเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรเพศสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพียงร้อยละ 0.5 จึงสรุปว่า เพศไม่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

2) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับอายุ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรอายุ พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามอายุ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามอายุ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรอายุสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ถึงร้อยละ 2.5 จึงสรุปว่า อายุมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีอายุมากย่อมผ่านประสบการณ์และทราบถึงผลเสียของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างฟุ่มเฟือยมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

3) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับประเภทสายงานของบุคลากร

ด้วยเหตุที่บุคลากรประเภทสายงานวิชาการ น่าจะมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงานน้ำมันและมีความเข้าใจปัญหาพลังงานน้ำมันที่เกิดขึ้นมากกว่าบุคลากรประเภทอื่น การศึกษาครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานไว้ว่า บุคลากรประเภทสายงานวิชาการ มีคะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าบุคลากรประเภทสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรประเภทสายงานของบุคลากร พบว่า บุคลากรสายงานวิชาการมีคะแนนของการใช้น้ำมัน

รถยนต์อย่างประหยัดสูงกว่าบุคลากรสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการ กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบกับบุคลากรประเภทสายงานอื่นนั้น บุคลากรประเภทสายงานวิชาการมีแนวโน้มที่จะใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่า ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรประเภทสายงานของบุคลากรสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพียงร้อยละ 0.2 จึงสรุปว่า ประเภทสายงานของบุคลากรไม่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

4) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับรายได้

ความแตกต่างด้านรายได้น่าจะมีความสัมพันธ์กับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยผู้ที่มีรายได้สูงน่าจะมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า เพราะโดยส่วนใหญ่ รายได้เป็นสิ่งที่บุคคลได้รับมาภายหลังด้วยความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้มีรายได้สูงรู้สึกเห็นค่าของรายได้ที่ได้มาและมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายรายได้นั้นๆ จึงน่าจะมีความรู้ด้านการประหยัดน้ำมันมากกว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรรายได้ พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามรายได้ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรรายได้สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพียงร้อยละ 0.5 จึงสรุปว่า รายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

5) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับรายจ่าย

ผู้ที่มีรายจ่ายอื่นๆมาก น่าจะมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าผู้ที่มีรายจ่ายอื่นๆน้อย เพราะปัจจัยด้านรายจ่ายอื่นๆที่ไม่รวมค่าน้ำมันรถยนต์อาจเป็นตัวบังคับให้ต้องมีการลดออกรายจ่ายค่าน้ำมันรถยนต์เพื่อนำไปใช้จ่ายในด้านอื่นๆมากกว่า การศึกษาครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามรายจ่าย ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรรายจ่าย พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันกับรายจ่าย ซึ่งมีทิศทางเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางลบ และความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรรายจ่ายสามารถอธิบาย

การแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพียงร้อยละ 0.03 จึงสรุปว่า รายจ่ายไม่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

6) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับระยะเวลาการใช้รถยนต์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรระยะเวลาการใช้รถยนต์ พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามระยะเวลาการใช้รถยนต์ ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐาน โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรระยะเวลาการใช้รถยนต์สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพียงร้อยละ 0.1 จึงสรุปว่า ระยะเวลาการใช้รถยนต์ไม่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

7) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ด้วยเหตุที่ว่า ผู้ที่มีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับสูง น่าจะมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าผู้ที่มีการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในระดับต่ำ การศึกษาครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานไว้ว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามคะแนนของการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามคะแนนของการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ถึงร้อยละ 3.5 จึงสรุปว่า การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

- 8) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ถึงร้อยละ 6.4 จึงสรุปว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

- 9) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด พบว่า คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแปรผันตามคะแนนของทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ซึ่งมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ถึงร้อยละ 10.1 จึงสรุปว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีทัศนคติในทางสนับสนุนการประหยัดน้ำมันรถยนต์ น่าจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับทัศนคติ

- 10) การใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด

การศึกษาครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า บุคลากรที่คาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด มีคะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสูงกว่าบุคลากรที่ไม่คาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดพบว่า มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ทางบวก และความ

สัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ตัวแปรความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ถึงร้อยละ 2 จึงสรุปว่า ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์

จากการวิเคราะห์การแปรผันสองทางซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายเพื่อทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดหรือมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด อายุ และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ส่วนตัวแปรอิสระที่มีทิศทางความสัมพันธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ เพศ และรายจ่าย นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอีกส่วนหนึ่งที่มีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมติฐานแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ประเภทสายงานของบุคลากร รายได้ และระยะเวลาการใช้รถยนต์

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับ 2 ตัวแปรเท่านั้น ดังนั้น เมื่อต้องการทราบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรอิสระเหล่านี้อย่างแท้จริง จึงต้องศึกษาความสัมพันธ์ในระดับหลายตัวแปรที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

3.3.2 ผลการวิเคราะห์การแปรผันหลายทาง (Multivariate analysis)

ในการวิเคราะห์การแปรผันหลายทางนั้น เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการใช้ น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด กับตัวแปรอิสระทั้งหมด 10 ตัว ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน โดยในการวิเคราะห์ทั้ง 2 ส่วนนั้น ได้ตัดจำนวนผู้ที่ไม่ตอบของตัวแปรทั้งหมดออก จึงเหลือจำนวนตัวอย่างในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 384 คน ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

3.3.2.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple regression analysis)

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุ เป็นการศึกษาว่าตัวแปรทั้งกลุ่มสามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้เท่าใด และเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรตัวอื่นแล้ว ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตาม แต่ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุนั้นมีเงื่อนไขสำคัญ

ประการหนึ่งคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันมาก เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า ความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) กล่าวคือ ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่ควรสูงเกิน 0.75 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544: 492) และจากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่พบว่า มีค่าไม่เกิน 0.66 (ดังตารางที่ 14) จึงสามารถใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุได้โดยไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (ดังตารางที่ 15) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทสายงานของบุคลากร รายได้ รายจ่าย ระยะเวลาการใชัรถยนต์ การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ทักษะคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด สามารถรวมอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ประมาณร้อยละ 21.7 ($R^2 = 0.217$) และเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว มีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ ประเภทสายงานของบุคลากร ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และทักษะคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยตัวแปรทักษะคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ดีที่สุด ($Beta = 0.295$) รองลงมาคือ อายุ ($Beta = 0.269$) ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ($Beta = 0.139$) และประเภทสายงานของบุคลากร ($Beta = 0.115$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 เพศชาย (1)	1.000									
2 อายุ	-0.030	1.000								
3 ประเภทของบุคลากรสายงานวิชาการ (2)	0.059	0.058	1.000							
4 Logรายได้ต่อเดือน	-0.049	0.650	0.428	1.000						
5 Logรายจ่ายต่อเดือน	0.009	0.451	0.317	0.656	1.000					
6 ระยะเวลาการใช้รถยนต์	0.056	0.608	0.267	0.570	0.490	1.000				
7 การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	-0.079	-0.011	-0.012	-0.008	0.032	-0.067	1.000			
8 ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.129	0.097	-0.041	0.014	-0.004	0.024	0.181	1.000		
9ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	-0.134	-0.011	0.208	0.108	0.014	0.013	0.158	0.221	1.000	
10 ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด (3)	-0.064	-0.108	-0.137	-0.145	-0.142	-0.133	0.024	0.008	0.218	1.000

(1) เพศหญิง = กลุ่มอ้างอิง

(2) บุคลากรสายงานอื่นๆ = กลุ่มอ้างอิง

(3) ไม่คาดหวัง = กลุ่มอ้างอิง

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดของบุคลากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรอิสระ	b	Beta	t
(a)	20.743		4.593 *
เพศชาย ¹	-0.138	-0.019	-0.396
อายุ	0.108	0.269	3.824 *
ประเภทของบุคลากรสายงานวิชาการ ²	0.867	0.115	2.061 *
Logรายได้ต่อเดือน	-0.725	-0.046	-0.573
Logรายจ่ายต่อเดือน	-1.369	-0.114	-1.837
ระยะเวลาการใช้รถยนต์	-0.024	-0.064	-1.017
การรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.070	0.082	1.734
ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.240	0.139	2.832 *
ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.144	0.295	5.743 *
ความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ³	1.015	0.083	1.717
R = 0.466 R ² = 0.217 F = 10.334 * n = 384			

(a) = ค่าคงที่   b = สัมประสิทธิ์การถดถอย   Beta = สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน

t = สถิติการทดสอบแบบที   F = สถิติการทดสอบแบบเอฟ

R = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์   R² = สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

* = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05   n = ขนาดตัวอย่าง

¹ เพศหญิง = กลุ่มอ้างอิง

² บุคลากรสายงานอื่นๆ = กลุ่มอ้างอิง

³ ไม่คาดหวัง = กลุ่มอ้างอิง

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุดังกล่าว ทำให้ทราบว่าเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด อายุ ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และประเภทสายงานของบุคลากร ที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ดังนี้

- 1) ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ต่างกันมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีทัศนคติในทางสนับสนุนเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดนั้น ย่อมเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติในทาง

- ไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด เพราะผู้ที่มีทัศนคติในทางไม่สนับสนุนย่อมไม่เห็นความสำคัญในการที่จะปฏิบัติตามวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์
- 2) อายุมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า อายุที่ต่างกันมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุมากย่อมมีประสบการณ์ทั้งการใช้รถยนต์หรือทราบถึงผลเสียของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างฟุ่มเฟือยมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ประสบการณ์ดังกล่าวจึงเสมือนเป็นการสั่งสมความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด นอกจากนี้ เรื่องของความเป็นอนุรักษ์นิยมนั้นมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามวัย จากสาเหตุดังกล่าว จึงน่าจะทำให้ผู้ที่มีอายุมากมีพฤติกรรมการใช้ใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย
  - 3) ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า ผู้ที่มีความรู้ที่ต่างกันมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมาก ย่อมรู้จักวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์มากกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า หากบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องมาก น่าจะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้ใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดมากกว่าผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวน้อย
  - 4) ประเภทสายงานของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า บุคลากรสายงานวิชาการและบุคลากรสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะบุคลากรสายงานวิชาการมีทักษะทางด้านวิชาความรู้และเข้าใจปัญหาพลังงานน้ำมันที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติมากกว่าบุคลากรประเภทอื่น จึงน่าจะทำให้บุคลากรสายงานวิชาการมีพฤติกรรมประหยัดน้ำมันรถยนต์มากกว่าบุคลากรสายงานธุรการ/บริการและอื่นๆนอกเหนือจากงานวิชาการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุกับการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย พบว่า อายุ ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ยังคงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดนั้น จากการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายพบว่าอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่กลับไม่พบตัวแปรการรับสารเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่าง

ประหยัด และความคาดหวังประโยชน์จากการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในการวิเคราะห์การถดถอยพหุ กล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับตัวแปรทั้งสองในการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายนั้นเป็นความสัมพันธ์ลวง เป็นเพราะความสัมพันธ์ดังกล่าวยังไม่ได้ควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ จึงอาจได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอิสระอื่นๆ ส่วนตัวแปรประเภทสายงานของบุคลากรนั้น จากการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุกลับพบว่ามีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับประเภทสายงานของบุคลากรในการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายนั้นเป็นความสัมพันธ์กิด เป็นเพราะอิทธิพลจากตัวแปรอิสระอื่นๆ ควบคุมความสัมพันธ์ของตัวแปรประเภทสายงานของบุคลากรไว้ เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ แล้ว จึงพบความสัมพันธ์ของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดกับประเภทสายงานของบุคลากร

เนื่องจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุนั้นเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าวิเคราะห์พร้อมกันทุกตัวแปร ตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดของการศึกษาและสมมติฐานของการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเพิ่มเติมด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยเลือกตัวแปรอิสระที่มีความนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตามเข้าไปวิเคราะห์ทีละขั้นตอน ซึ่งจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

3.3.2.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน เป็นการศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ดีที่สุด และตัวแปรอิสระตัวใดที่สามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดในลำดับถัดไป และตัวแปรเหล่านั้นสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากส่วนนี้แสดงถึงตัวแปรอิสระบางตัวที่จะสามารถอธิบายตัวแปรตาม หรือพฤติกรรมการใช้ น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ดีที่สุด

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (ดังตารางที่ 16) พบว่า มีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ที่สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด อายุ ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด และรายจ่าย ซึ่งยังพบว่าตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด อายุ และความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดนั้นมีอิทธิพลต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับการวิเคราะห์การถดถอยพหุ และมีตัวแปรที่เข้าสู่สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนเพิ่มขึ้นอีก 1 ตัว คือ ตัวแปรรายจ่าย ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่าง

ประหยัดได้ร้อยละ 19.6 โดยตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้ดีที่สุด คือ ร้อยละ 13.8 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.169 หมายความว่าถ้าบุคคลากรจุฬาลงกรณ์มีคะแนนของทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะมีผลให้คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น 0.169 คะแนน ตัวแปรที่สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดรองลงมาคือ อายุ ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.081 หมายความว่าถ้าบุคคลากรจุฬาลงกรณ์มีอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี จะมีผลให้คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น 0.081 คะแนน ตัวแปรอันดับต่อไปที่สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.243 หมายความว่า ถ้าบุคคลากรจุฬาลงกรณ์มีคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะมีผลให้คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มขึ้น 0.243 คะแนน ตัวแปรอันดับสุดท้ายที่สามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดคือ รายจ่าย ซึ่งสามารถอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -1.407 หมายความว่าถ้าบุคคลากรจุฬาลงกรณ์มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น 1 บาท จะมีผลให้คะแนนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดลดลง 1.407 คะแนน ส่วนตัวแปรอิสระอื่นๆนั้น ไม่สามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการแปรผันของการใช้น้ำมันรถยนต์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดของบุคคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรอิสระ	b	Beta	t	R ²	R ² _{change}
(a)	18.906				
ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.169	0.345	7.289 *	0.138	0.138
อายุ	0.081	0.200	3.853 *	0.164	0.026
ความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด	0.243	0.141	2.958 *	0.185	0.020
logรายจ่ายต่อเดือน	-1.407	-0.118	-2.276 *	0.196	0.011
F = 23.054 *		n = 384			

(a) = ค่าคงที่   b = สัมประสิทธิ์การถดถอย   Beta = สัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน

t = สถิติการทดสอบแบบที   F = สถิติการทดสอบแบบเอฟ

R² = สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ   R²_{change} = สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลง

* = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05   n = ขนาดตัวอย่าง

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ทักษะคิดเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด เป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่แสดงถึงความรู้สึกทางความคิดซึ่งอยู่ภายในตัวบุคคล หากบุคคลมีทัศนคติที่สนับสนุนต่อการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดได้เป็นอย่างดีที่สุด ส่วนอายุ เป็นลักษณะทางประชากรที่แสดงถึงการสังมประสมประสพการณ์ต่างๆเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติตามการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดสำหรับความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์ แสดงถึงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้รับทราบมาเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด หากมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดแล้ว ย่อมทำให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องตามมาด้วย สำหรับรายจ่าย พบว่า หากบุคคลมีรายจ่ายมาก กลับมีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดน้อย แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการจับจ่ายใช้สอยของบุคคลว่า การมีรายจ่ายมากจะส่งผลต่อการขาดความยั้งคิดและการประพฤติปฏิบัติในด้านการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดด้วย คือ หากบุคคลนั้นมีรายจ่ายมาก อาจเป็นเพราะมีพฤติกรรมขาดความประหยัดในการจับจ่ายใช้สอย จึงเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมการใช้น้ำมันรถยนต์ที่ขาดความประหยัดตามไปด้วย

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนนั้น พบว่า การศึกษาครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ (KAP) ในกรณีที่ว่าความรู้และทัศนคติต่างก็ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทัศนคติไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

3.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอในส่วนนี้ เป็นการพรรณนาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ความต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ วิธีเผยแพร่ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันรถยนต์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ และข้อเสนอแนะที่สามารถจูงใจให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มมากขึ้น โดยมีรายละเอียดในส่วนต่างๆ ดังนี้

3.4.1 ความต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์

จากผลการศึกษาความต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ของบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ดังตารางที่ 17) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ (ร้อยละ 68.1) โดยให้เหตุผลว่า ต้องการทราบข้อมูลดังกล่าวเพื่อเลือกวิธีที่ประหยัดและนำไปปฏิบัติเพื่อลดค่าใช้จ่าย มีสัดส่วนสูงที่สุด

(ร้อยละ 43.9) รองลงมาคือ เพื่อให้ทราบวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 26.8) เพื่อช่วยประหยัดพลังงานของส่วนรวม ช่วยชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 7.5) และเพื่อต้องการประหยัดมากกว่าที่ปฏิบัติอยู่ (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ (ร้อยละ 23) ให้เหตุผลว่า ตนทราบข้อมูลอยู่แล้ว หรือมีข้อมูลเพียงพอแล้ว มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 61.2) รองลงมาคือ ไม่มีเวลาอ่าน และคิดว่าตนปฏิบัติอยู่แล้ว (ร้อยละ 11.6) ทราบข้อมูลไปก็ปฏิบัติตามไม่ได้ (ร้อยละ 6.6) และไม่ได้ขับรถยนต์บ่อย (ร้อยละ 4.11) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 การกระจายความถี่ ร้อยละของความต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ และการกระจายความถี่ ร้อยละของเหตุผลที่ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติม และไม่ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์

	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์	358	68.1
เพื่อเลือกวิธีที่ประหยัดและนำไปปฏิบัติเพื่อลดค่าใช้จ่าย	157	43.9
เพื่อให้ทราบวิธีการประหยัดน้ำมันรถยนต์ที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น	96	26.8
เพื่อช่วยประหยัดพลังงานของส่วนรวม ช่วยชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม	27	7.5
เพื่อต้องการประหยัดมากกว่าที่ปฏิบัติอยู่	11	3.1
ผู้ที่ไม่ตอบ	67	18.7
รวม	358	100.0
ไม่ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์	121	23.0
ทราบข้อมูลอยู่แล้ว / มีข้อมูลเพียงพอแล้ว	74	61.2
ไม่มีเวลาอ่าน และคิดว่าตนปฏิบัติอยู่แล้ว	14	11.6
ทราบข้อมูลไปก็ปฏิบัติตามไม่ได้	8	6.6
ไม่ได้ขับรถยนต์บ่อย	5	4.1
ผู้ที่ไม่ตอบ	20	16.5
รวม	121	100.0
ผู้ที่ไม่ตอบ	47	8.9
รวม	526	100.0

3.4.2 วิธีเผยแพร่ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันรถยนต์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีเผยแพร่ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันรถยนต์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ดังตารางที่ 18) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรเผยแพร่ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันรถยนต์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยวิธีใช้ป้ายโปสเตอร์เป็นสื่อ รณรงค์มากที่สุด (ร้อยละ 38.6) รองลงมาคือการรณรงค์ผ่านทางวารสาร / จุลสาร (ร้อยละ 28.1) การจัดอบรม (ร้อยละ 8.6) การจัดนิทรรศการ (ร้อยละ 6.4) แผ่นพับ / ใบปลิว / สติกเกอร์ โดยให้หน่วยงานรักษาความปลอดภัยยื่นให้พร้อมกับการยื่นบัตรผ่านเข้า-ออกภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 4) อินเทอร์เน็ต / อีเมลล์ / เว็บไซต์จุฬาฯ / วิทยุจุฬาฯ (ร้อยละ 3.6) การใช้สื่อบุคคลตัวอย่างเป็นสื่อกลางหรือผู้นำในการรณรงค์ประหยัดน้ำมันรถยนต์ เช่น ผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานพูดแทรกท้ายการประชุม อาจารย์พูดแทรกหลังการสอน หนังสือเวียนจากอธิการบดี เป็นต้น (ร้อยละ 1.1) การจัดกิจกรรมรณรงค์ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทัศนคติ และร่วมกันเสนอแนวทางแก้ไขให้เกิดการปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม หรือจัดการประกวดการประหยัดน้ำมันเพื่อชิงรางวัล (ร้อยละ 1) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 การกระจายความถี่ ร้อยละของวิธีเผยแพร่ความรู้เรื่องการประหยัดน้ำมันรถยนต์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	จำนวน	ร้อยละ
ป้ายโปสเตอร์	203	38.6
วารสาร / จุลสาร	148	28.1
จัดอบรม	45	8.6
จัดนิทรรศการ	34	6.4
แผ่นพับ / ใบปลิว / สติกเกอร์	21	4.0
อินเทอร์เน็ต / อีเมลล์ / เว็บไซต์จุฬาฯ / วิทยุจุฬาฯ	19	3.6
สื่อบุคคลตัวอย่างเป็นผู้นำในการรณรงค์	6	1.1
จัดกิจกรรม	5	1.0
ผู้ที่ไม่ตอบ	45	8.6
รวม	526	100.0

3.4.3 ปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามวิธี ประหยัดน้ำมันรถยนต์

จากผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์ (ดังตารางที่ 19) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์มากที่สุดคือ การต้องการความสะดวกสบายจากการใช้รถยนต์ส่วนตัว เนื่องจากต้องรับ-ส่งบุตรและมีสัมภาระเยอะ รวมทั้งที่อยู่อาศัยไกลจากที่ทำงาน หากใช้บริการสาธารณะจะสิ้นเปลืองมากกว่าการใช้รถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 24.1) รองลงมาคือ ความไม่สนใจเรื่องการประหยัดน้ำมัน เช่น ขาดความสนใจในการวางแผนเดินทาง จะทำให้ต้องใช้รถยนต์หลายครั้ง เป็นต้น และความเห็นแก่ตัว เช่น คิดว่าตนมีเงินจ่ายค่าน้ำมัน หรือคิดว่าเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการจัดหาน้ำมันให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนโดยไม่ตระหนักถึงผลกระทบจากการนำเข้าน้ำมันปีละมากๆ เป็นต้น (ร้อยละ 20.8) ระบบขนส่งมวลชนขาดประสิทธิภาพ ไม่รวดเร็วและยังมีไม่เพียงพอสำหรับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่นอกเมือง และความเป็นห่วงด้านความปลอดภัยในการใช้บริการรถสาธารณะ (ร้อยละ 10.7) การรณรงค์ขาดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้บุคลากรขาดความรู้และขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง (ร้อยละ 8.7) และการมีค่านิยมในการใช้รถยนต์เพื่อเป็นเครื่องชี้ความมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี (ร้อยละ 1.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 การกระจายความถี่ ร้อยละของปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ปฏิบัติตามวิธีประหยัดน้ำมันรถยนต์

	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการความสะดวกสบาย	127	24.1
ความไม่สนใจเรื่องการประหยัดน้ำมันความเห็นแก่ตัว	109	20.8
ระบบขนส่งมวลชนขาดประสิทธิภาพ/เป็นห่วงด้านความปลอดภัย	56	10.7
การรณรงค์ขาดความต่อเนื่อง	46	8.7
ค่านิยมการใช้รถยนต์เพื่อเป็นเครื่องชี้ความมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี	6	1.1
ผู้ที่ไม่ตอบ	182	34.6
รวม	526	100.0

3.4.4 ข้อเสนอแนะที่สามารถจูงใจให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มมากขึ้น

จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะที่สามารถจูงใจให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มมากขึ้น (ดังตารางที่ 20) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสนอให้มีการใช้สื่อหลายประเภทในการรณรงค์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างจิตสำนึกหรือปลูกฝังนิสัยให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมและตระหนักถึงความสำคัญของการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัด เช่น การจัดกิจกรรมแข่งขันประหยัดน้ำมันและให้รางวัล การจัดสัมมนาเพื่อให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทศนคติและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อส่งผลให้เกิดการปฏิบัติตาม การจัดตั้งชมรมประหยัดพลังงานเพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการประหยัดพลังงาน การจัดตั้งบริการตรวจเช็คเครื่องยนต์ การออกกฎข้อบังคับ "จอดรด ดับเครื่อง" เป็นต้น (ร้อยละ 24.7) รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเสนอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการรถรับ-ส่งบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบุตรตามเส้นทางต่างๆทั้งในเมืองและนอกเมือง เพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนตัวหรือจอดรดไว้นอกเมืองตามจุดรับ-ส่ง โดยสวัสดิการดังกล่าวไม่จัดเก็บค่าโดยสารหรือจัดเก็บค่าโดยสารในราคาประหยัดและเหมาะสม รวมถึงการจัดสวัสดิการที่พักภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระหว่างวันจันทร์ถึงวันศุกร์ในราคาที่ประหยัดและเหมาะสม การเพิ่มบริการรถโดยสารภายใน (Shuttle Bus) หรือการเพิ่มเส้นทางเดินรถ ให้สะดวกและรวดเร็วต่อการใช้บริการรถไฟฟ้าและระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ รวมถึงการอนุญาตให้บุคลากรทำงานบางประเภทที่บ้านได้ เช่น งานวิจัย งานที่สามารถนำกลับไปทำที่บ้านได้ เป็นต้น (ร้อยละ 16.7) ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมาทำงานโดยใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะให้มากขึ้น และในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย ควรใช้การเดินเท้า จักรยานหรือรถโดยสารภายในแทนการใช้รถยนต์ หรือการติดต่อสื่อสารภายในและนอกมหาวิทยาลัย ควรใช้โทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ตหรือไปรษณีย์ รวมถึงการใช้ระบบการใช้รถร่วมกัน ทางเดียวกัน ไปด้วยกัน (Car Pool) สำหรับการติดต่องานนอกสถานที่ และลดการใช้รถประจำตำแหน่ง (ร้อยละ 7.5) การให้ผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานหรืออาจารย์ เป็นผู้นำหรือเป็นแบบอย่างในการรณรงค์ประหยัดน้ำมันให้กับลูกน้องในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตาม (ร้อยละ 3) เสนอต่อภาครัฐบาลหรือกรุงเทพมหานครควรมีการปรับปรุงระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็ว หรือเพิ่มเส้นทางเดินรถไฟฟ้าไปยังนอกเมือง (ร้อยละ 1.9) และการเสนอให้มีการปรับราคาน้ำมันหรือค่าภาษีรถยนต์ส่วนบุคคลให้สูงขึ้น รวมถึงการจัดเก็บค่าจอดรดในราคาสูง (ร้อยละ 1.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 การกระจายความถี่ ร้อยละของข้อเสนอแนะที่สามารถจูงใจให้บุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการใช้น้ำมันรถยนต์อย่างประหยัดเพิ่มมากขึ้น

	จำนวน	ร้อยละ
● ใช้สื่อหลายประเภทในการรณรงค์อย่างสม่ำเสมอ	130	24.7
● จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการจัดสวัสดิการรถรับ-ส่งบุคลากรและบุตรตามเส้นทางต่างๆ/เพิ่มบริการรถโดยสารภายใน (Shuttle Bus)/ อนุญาตให้บุคลากรทำงานที่บ้านได้ (สำหรับงานบางประเภท)	88	16.7
● ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ, การเดินเท้า, จักรยาน, ไปรษณีย์, อินเทอร์เน็ต แทนการใช้รถยนต์ให้มากขึ้น	39	7.5
● ผู้บริหาร, หัวหน้างานหรืออาจารย์ ต้องเป็นแบบอย่างในการรณรงค์	16	3.0
● รัฐบาลปรับปรุงระบบขนส่งมวลชนให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัย	10	1.9
● ปรับราคาน้ำมันหรือค่าภาษีรถยนต์ส่วนบุคคลให้สูงขึ้น	7	1.3
ผู้ที่ไม่ตอบ	236	44.9
รวม	526	100.0